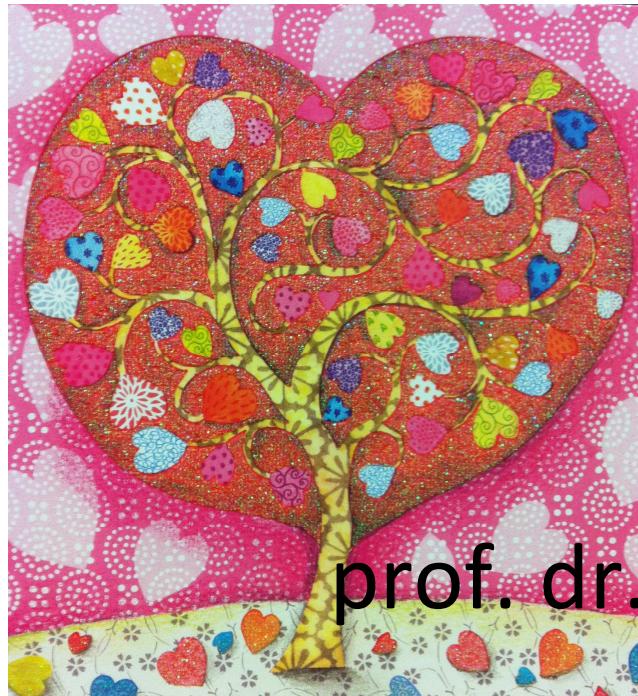

Volwassen worden met
een aangeboren hartafwijking..
...en ze leefden nog lang én gelukkig!

Maayke Sluman
arts-onderzoeker
cardioloog

CHP 2012

prof. dr. B.J.M. Mulder

GUCH

Grown-Ups with Congenital Heart disease

GUCCI

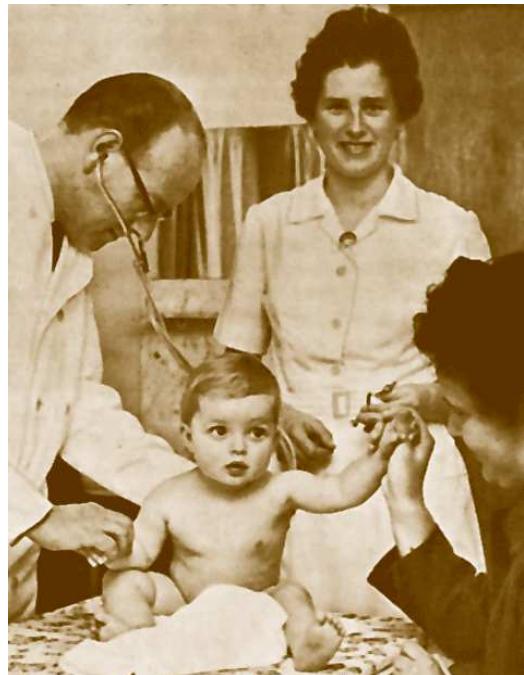
CHD: Congenital Heart Disease

- ✓ iets minder dan 1% van de baby's in Nederland heeft een aangeboren hartafwijking
- ✓ zeer heterogene groep: van milde tot ernstige afwijkingen
- ✓ bij 90% van deze kinderen is afdoende behandeling mogelijk; 10% leeft met beperkingen

Vroeger werd 25% volwassen, nu 85-90%!

Marelli et al. Congenital Heart Disease in the General Population: Changing Prevalence and Age Distribution. Circulation 2007; 115: 163 – 172.

Warnes et al. Task Force 1, the Changing Profile of CHD in Adult Life. JACC 2001; 37: 1161-98.

Patiënten met CHD worden ouder

- ✓ onderwijs, opleiding
- ✓ arbeidsmarkt, verzekeringen
- ✓ sexualiteit, relaties, gezinsvorming
- ✓ hypotheek, pensioen?
- ✓ oud genoeg voor andere ziekten: kanker, atherosclerose?

Family: Living and leaving the nest

Are you overprotected?

A teenager with a heart defect – so what?

Playing sport makes a difference

Which sport can I play?

Who will fancy me?

sterk verbeterde prognose

mensen leven langer / worden ouder

“chronische ziekte” geworden?

The woman with congenital heart disease*

De tsunami van patiënten
met een aangeboren hartafwijking
zal de cardiologie overspoelen

meer kans op:

- ✓ gerelateerde ziektes
- ✓ invaliditeit
- ✓ beperkingen
- ✓ (sociale) problemen
- ✓ ‘ouderdomsziekten’

(There's a
PRICE
to Pay)

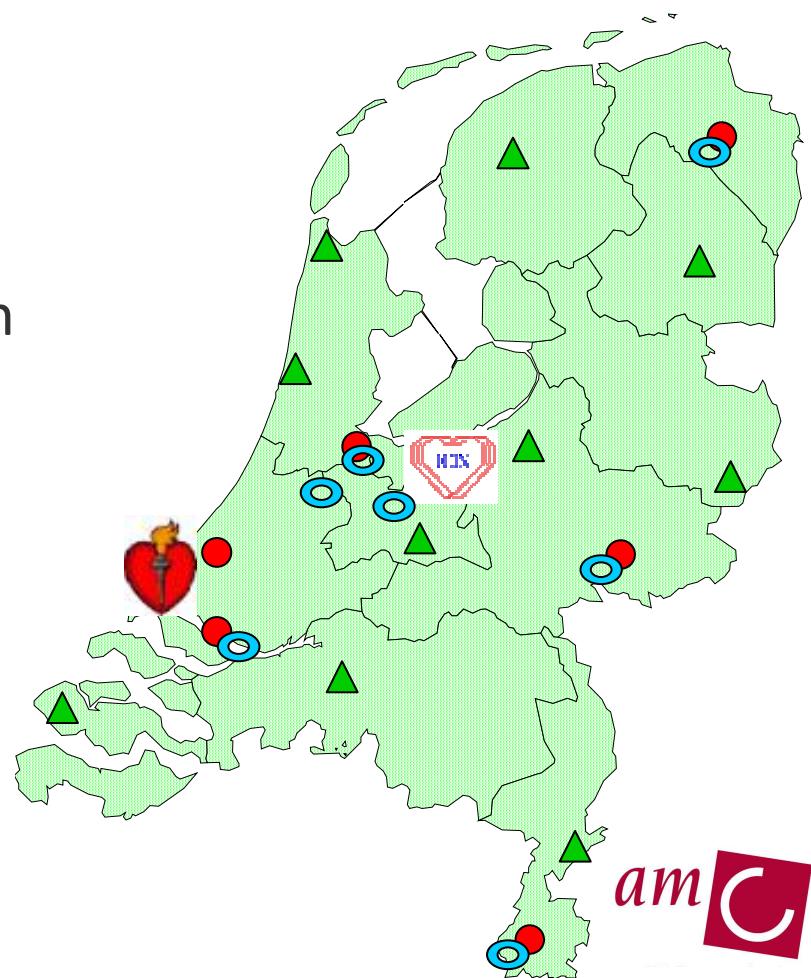

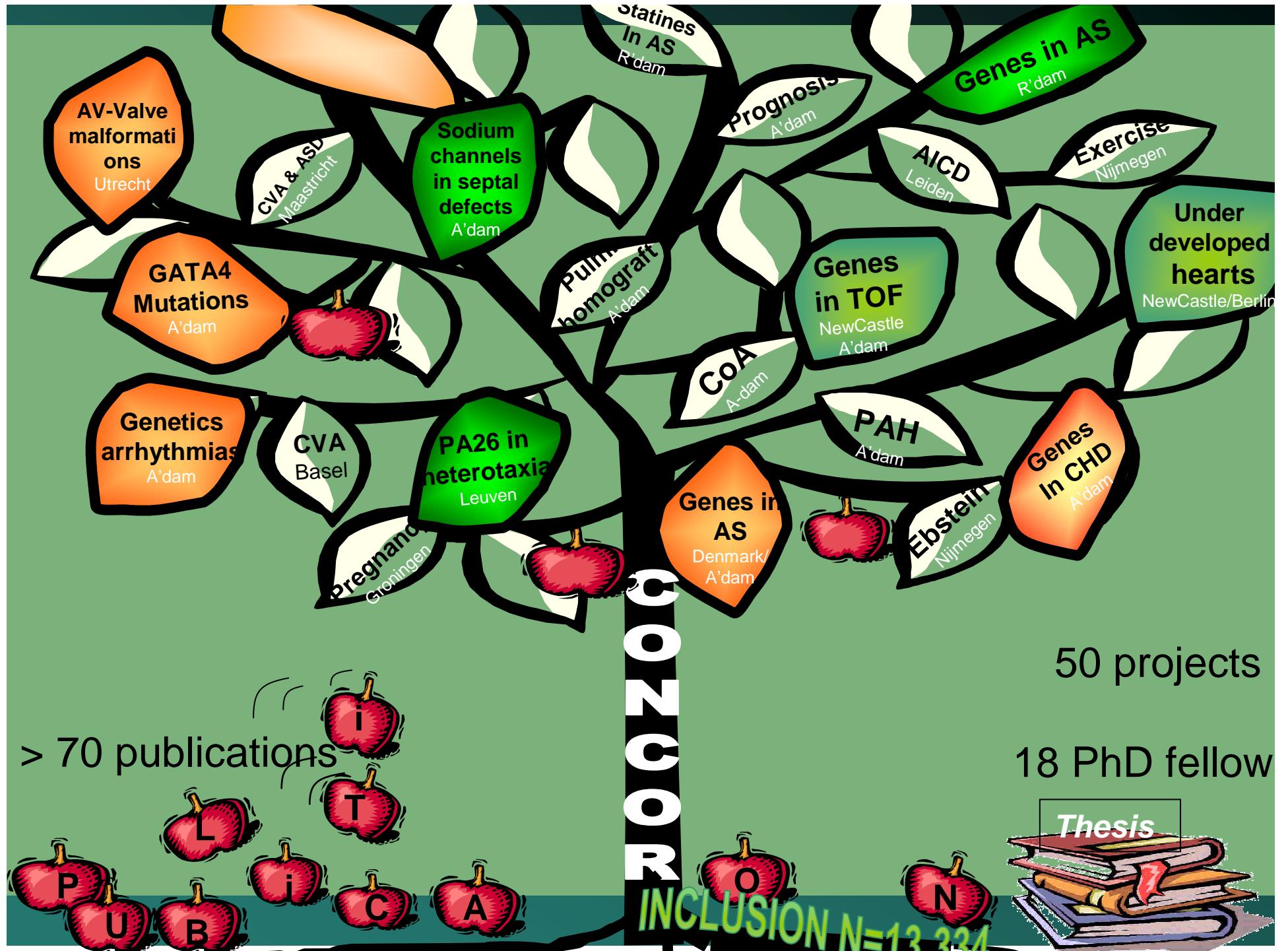
CONCOR: CONgenitale CORvitia

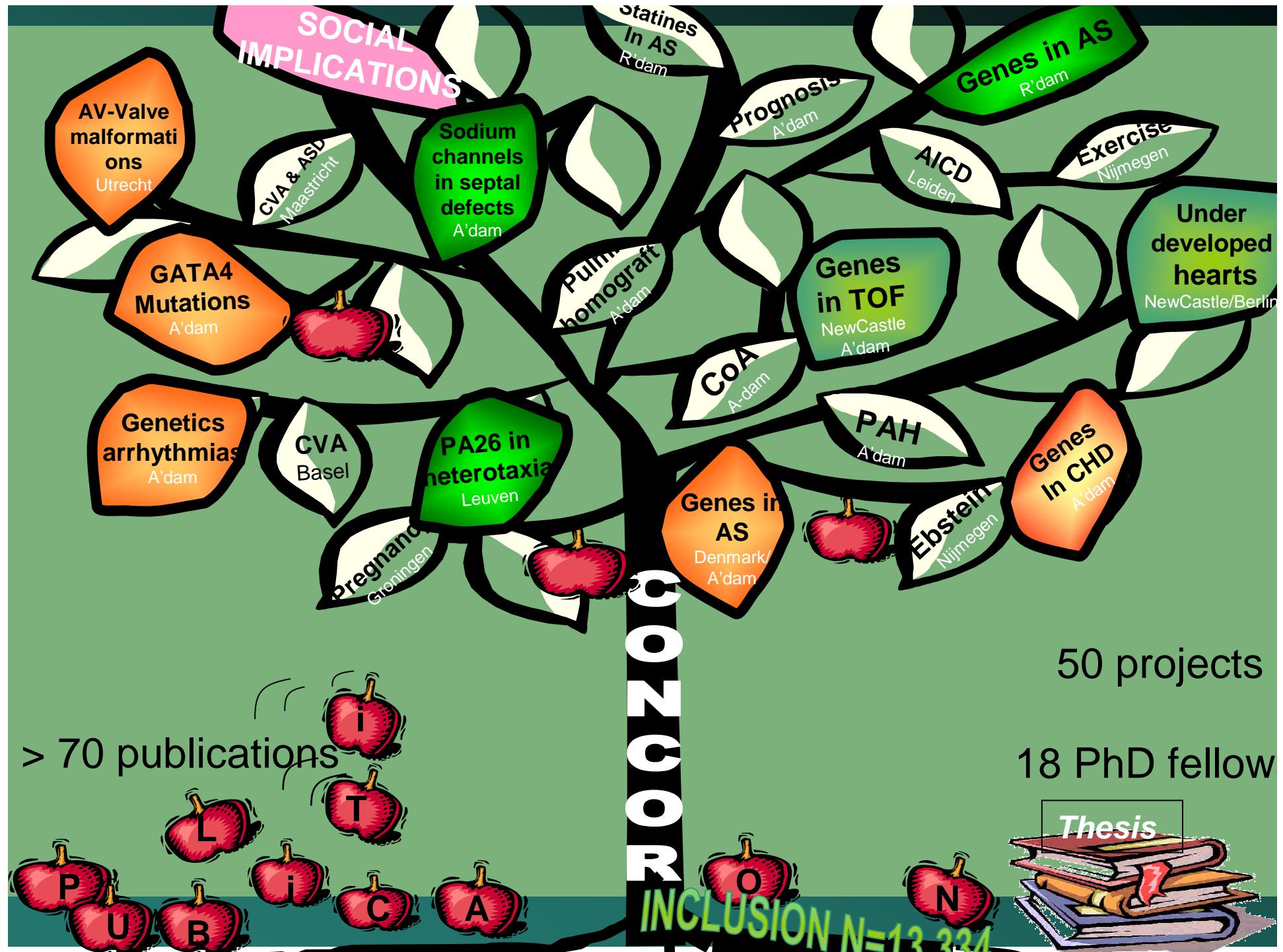
2001: nationale registratie en
DNA-bank voor patiënten met een
aangeboren hartafwijking

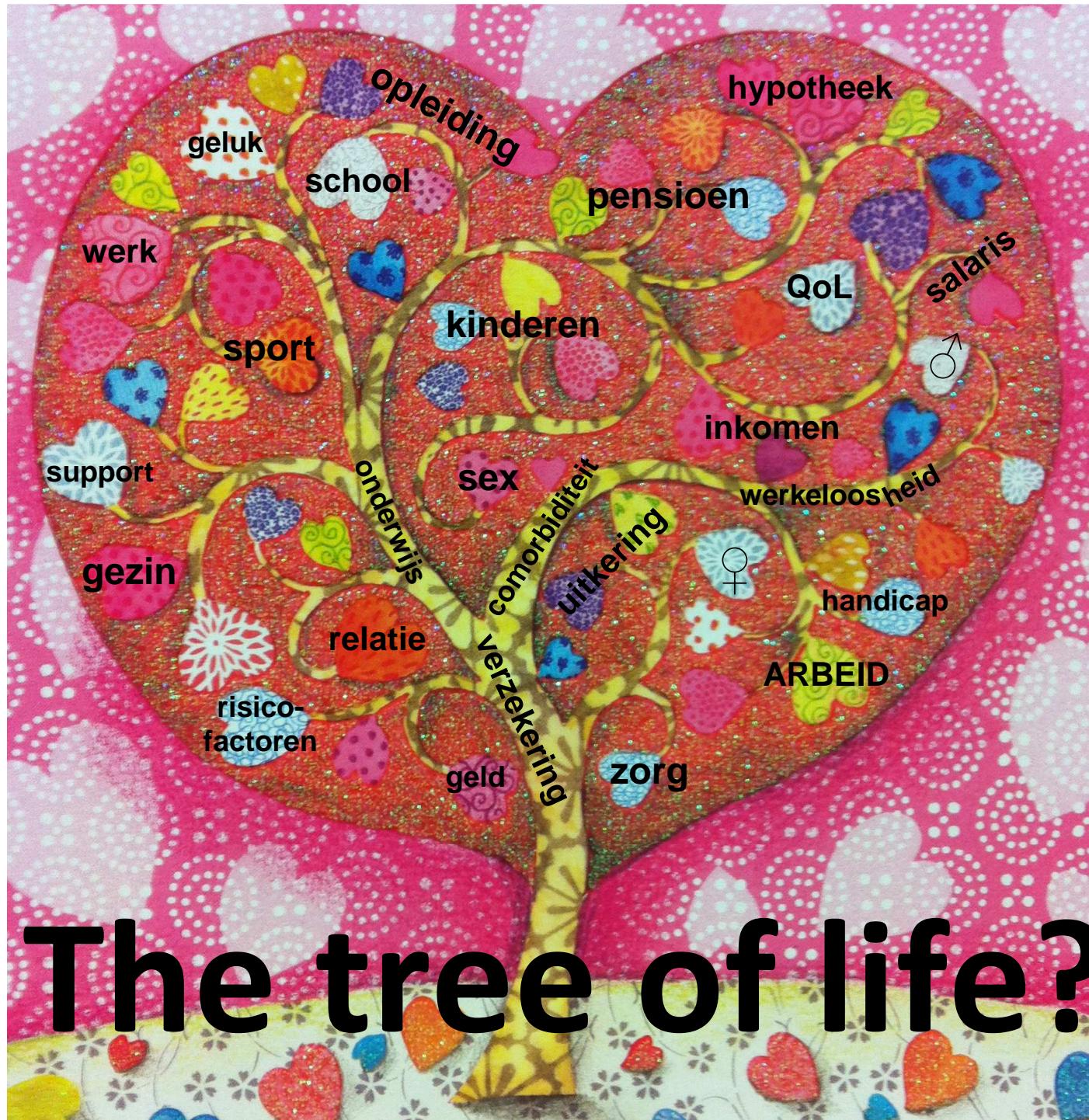
eerst alleen academisch (8),
inmiddels in totaal 107 ziekenhuizen

op 26 maart 2012:
13.716 patiënten geïncludeerd

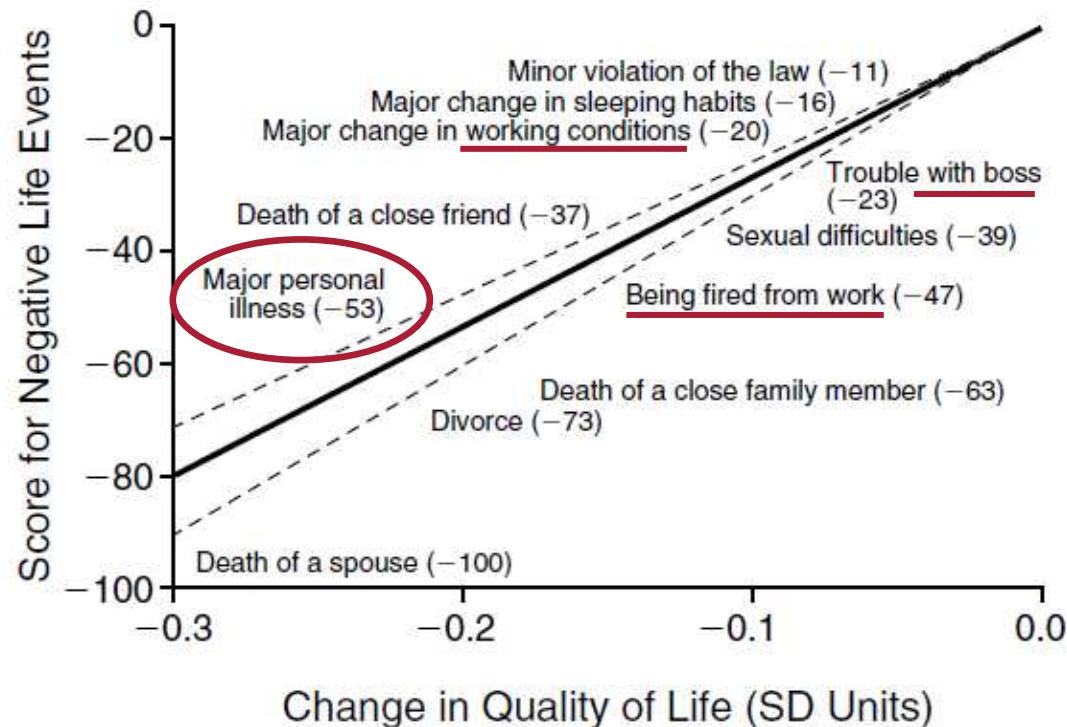

Wat bepaalt QoL?

Wat bepaalt QoL in CHD?

Table 4 Important quality of life domains reported by subjects with congenital heart disease

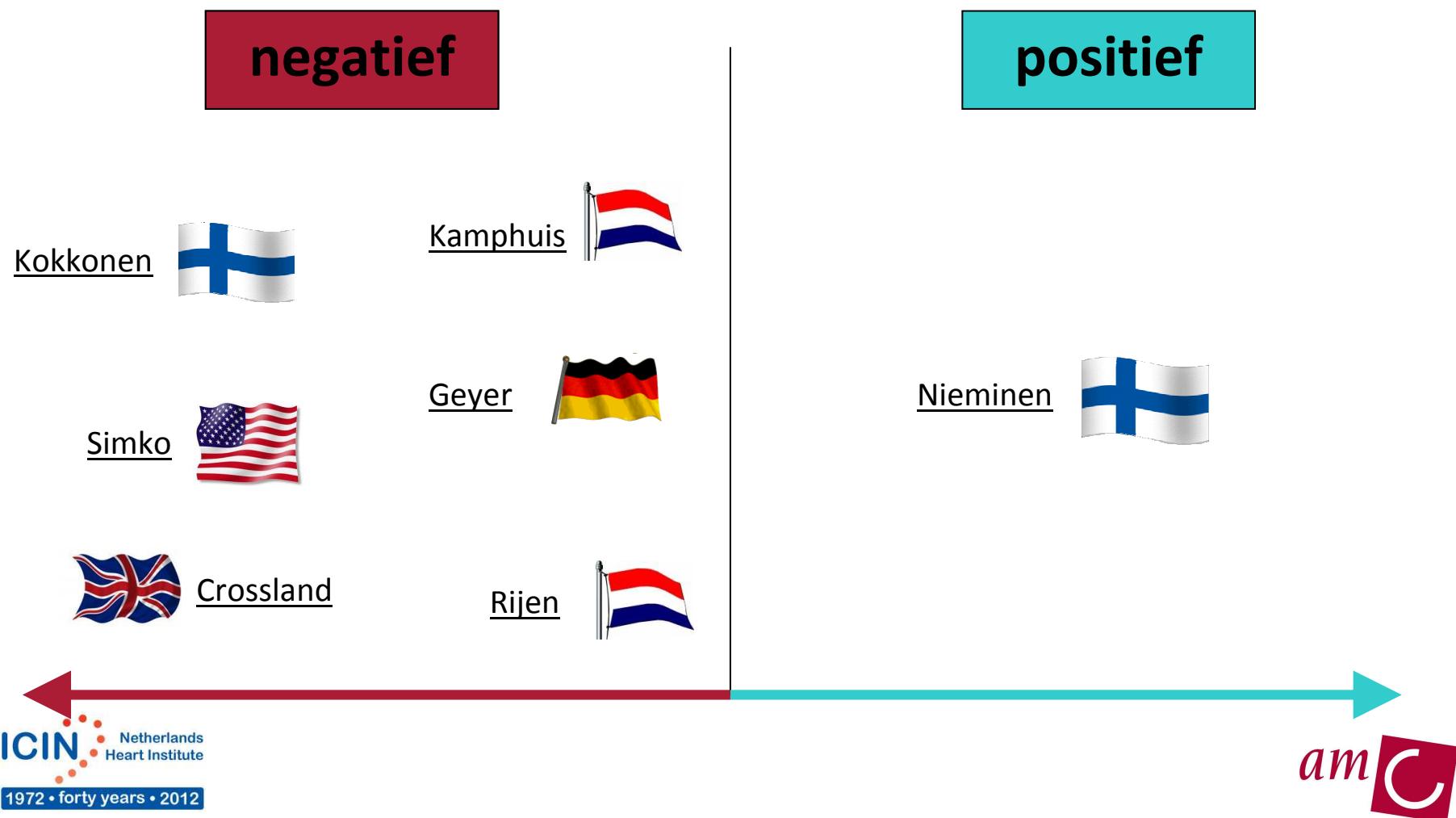
	Patients choosing domain (n = 579), n (%)	Median actual status (Q1–Q3)	Relative importance, % (Q1–Q3)
Family			464 (80.1)
Job/education			403 (69.6)
Friends			346 (59.8)
Health			347 (59.1)
Leisure time			279 (48.2)
Environment	32 (5.5)	80 (51–89)	15 (11–20)
Nourishment	23 (4.0)	93 (69–99)	11 (8–18)

Arbeid

*“however often you work,
being employed always pays off*

*– you earn money, make new friends
and generally improve
your quality of life”*

Arbeid: verschillende onderzoeken, wisselende uitkomsten?

CHD & Onderwijs & Arbeid

Conclusie literatuur:

- ✓ lager opleidings- en beroepsniveau
- ✓ frequent speciaal onderwijs
- ✓ minder vaak een baan, meer werkeloosheid en uitkeringen
- ✓ met name bij ernstig CHD: veel ziekte gerelateerde carrière problemen en verzuim

Kokkonen et al. International Journal of Cardiology 2009; 36: 23 – 29.
Kamphuis et al. Arch Pediatr Adolesc Med. 2002; 156: 1143 – 1148.
Rijken et al. European Heart Journal 2003; 24: 673–683.
Crossland et al. Cardiology in the Young 2005; 15: 391–395.
Simko et al. Journal of Cardiovascular Nursing 2006; 21: 85 – 94.
Nieminen et al. Pediatrics 2003; 112: 1345 – 1350.

gender-specifieke patronen?

- ✓ vrouwelijke CHD volgen zelfde patroon als bevolking:
  - ✓ minder full time, vaker part time
  - ✓ 1/3 werkte niet
- ✓ mannelijke CHD ander patroon:
  - ✓ minder vaak betaalde baan
  - ✓ vaker part time baan
  - ✓ minder goed betaalde baan

Vrouwen & Hart- en Vaatziekten

Stop the No. 1 killer of women –
heart disease. Make It Your Mission
on **National Wear Red Day®**

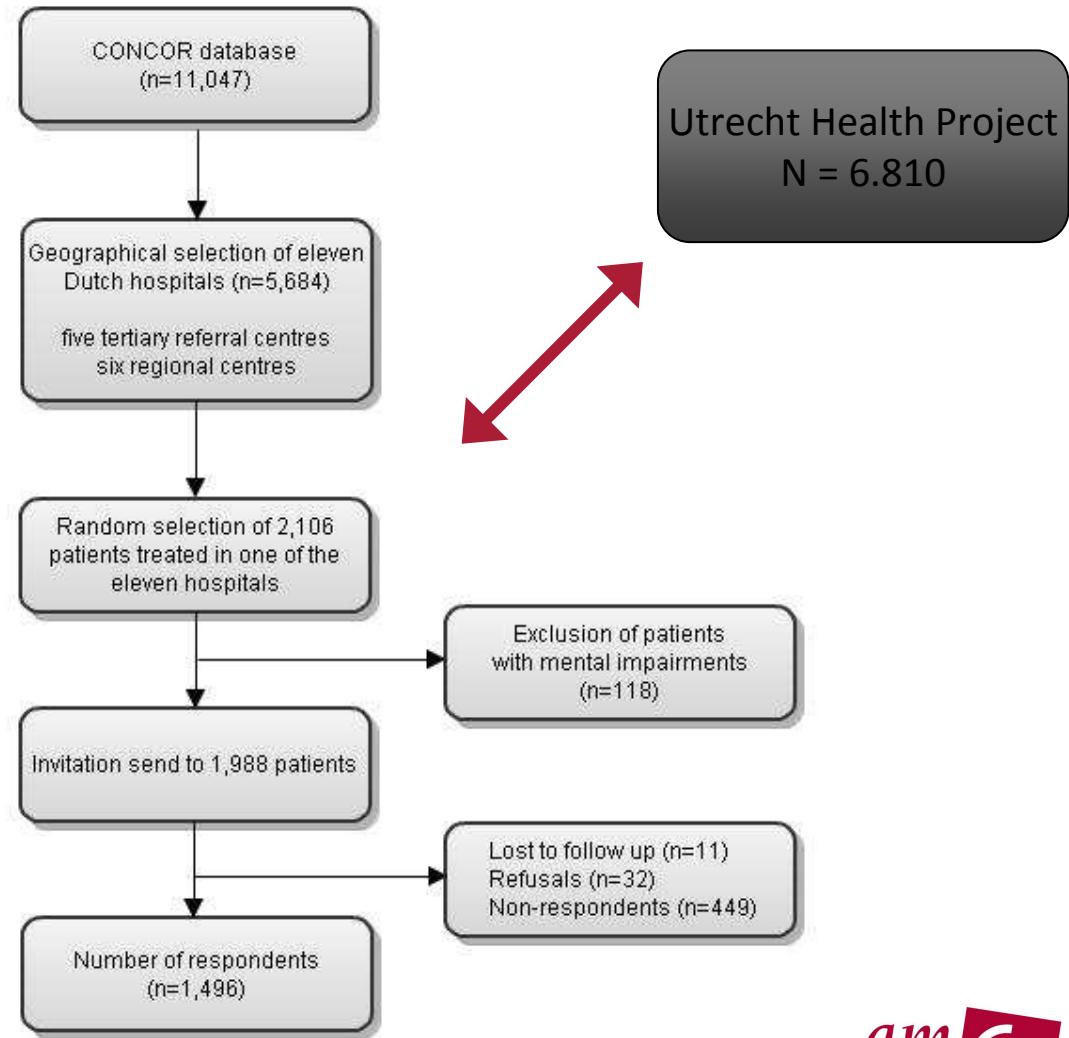
Stop the No. 1 killer of women –
heart disease. Make It Your Mission
on **National Wear Red Day®**

Social Burden and Lifestyle in Adults with Congenital Heart Disease

doel:

of (ernst) CHD
socio-economische
status en leefstijl
in NL beïnvloedt

Social Burden and Lifestyle in Adults with Congenital Heart Disease

vragenlijst:

- ✓ achtergrond
- ✓ leefstijl
- ✓ opleiding
- ✓ arbeid, salaris
- ✓ familiesituatie

CONCOR questionnaire

The following questions concern Medical History

- Are you a male or female? male female

- How old are you? ..... years

- What is your length? ..... centimetre

- How much do you weight?
(If you're currently pregnant, please state pre-pregnancy weight) ..... kilogram

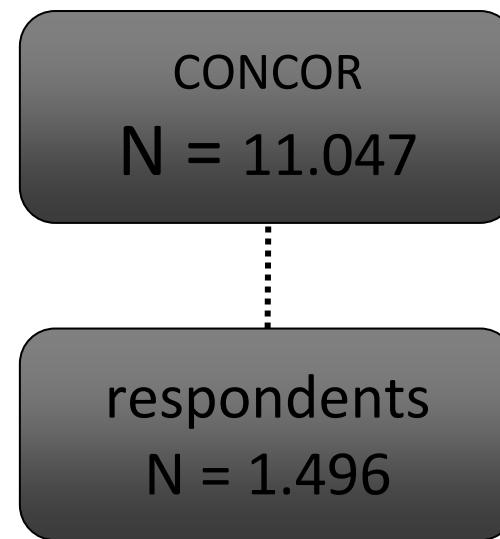
- Do you have other congenital defects, apart from your congenital heart defect? no yes
If yes, what congenital defect(s)?
_____

- Do you have other chronic diseases?
(Examples are diabetes, rheumatic disease, COPD/lung emphysema etc.) no yes
If yes, what disease(s)?
_____

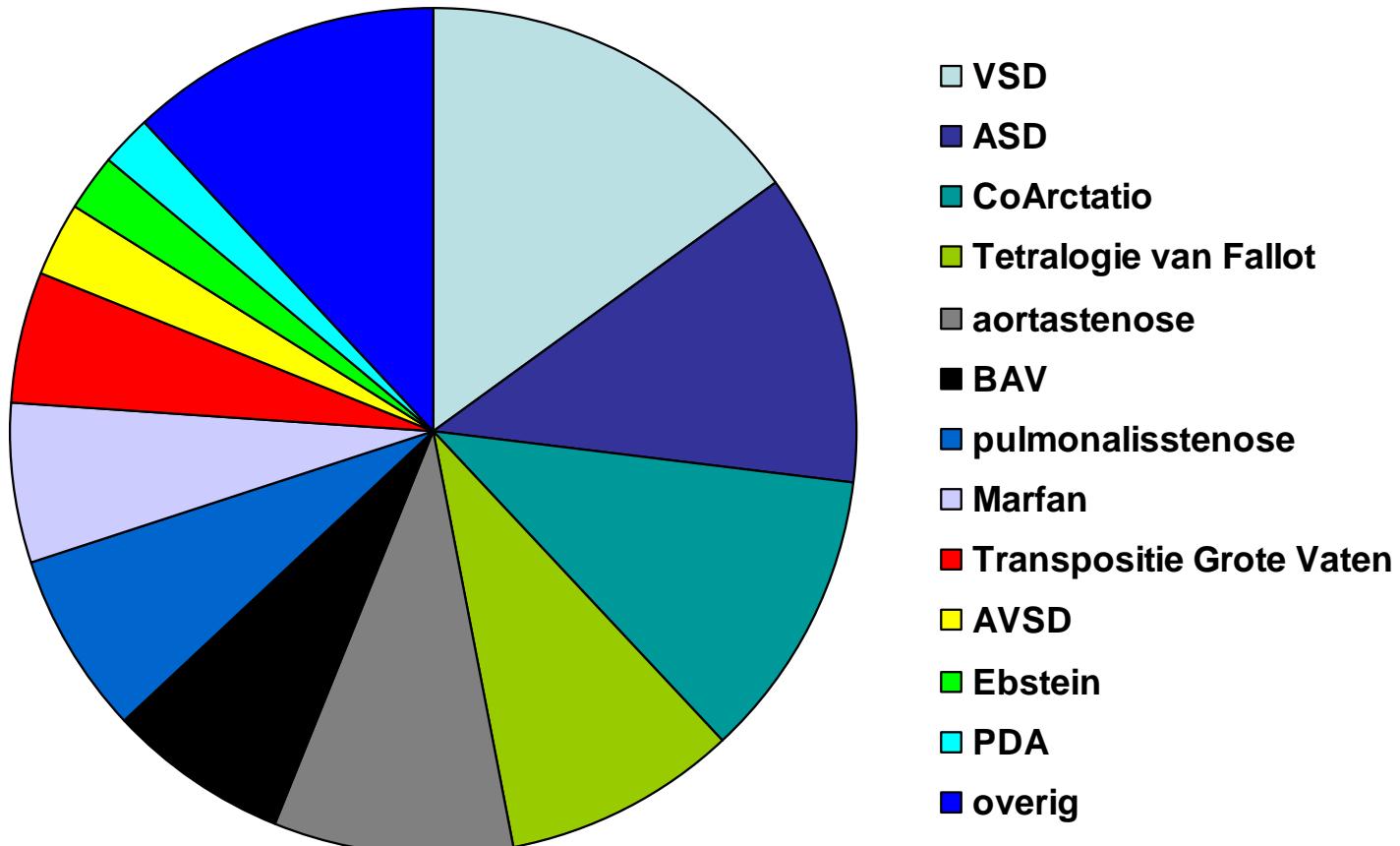
- Are you experiencing shortness of breath, chest pain, or palpitations in your daily life?
 no, I have no complaints
 yes, but only with heavy exercise (e.g. with running or heavy lifting)
 yes, I have complaints with light exercise (e.g. with vacuuming, ironing, cooking, or cycling)
 yes, I have complaints in rest or with every exercise

Social Burden and Lifestyle in Adults with Congenital Heart Disease

- ✓ respons 76%
- ✓ 48.5% vrouw
- ✓ leeftijd 39 jr (30 – 45)
- ✓ mild (46%), moderate (44%), ernstig (10%) CHD

verdeling van defecten in studie populatie

resultaten opleiding

	mild N = 682 (45.6%)	moderate N = 656 (43.9%)	ernstig N = 157 (10.5%)	totaal N = 1.496	bevolking
leeftijd (mediaan)	44 (31–56)	38 (28–48)	30 (25–37)	39 (29–51)	35 (30–45)
vrouwen	49.1%	48.9%	43.9%	48.5%	55.2%
opleidingsniveau	%	%	%	%	%
geen opleiding	2.8	2.3	4.5	2.7	3.4
lagere school	31.4	26.6	26.1	28.8	26.9
gemiddeld	34.9	38.4	47.1	37.8	30.1
hoger onderwijs	30.8	32.6	22.3	30.7	39.7

P<0.001

resultaten werk(eloosheid)

	mild N = 682 (45.6%)	moderate N = 656 (43.9%)	ernstig N = 157 (10.5%)	totaal N = 1.496	bevolking
leeftijd (mediaan)	44 (31–56)	38 (28–48)	30 (25–37)	39 (29–51)	35 (30–45)
met baan	%	%	%	%	%
- betaald	61.8	70.5	65.6	66.0	78.5
- hr wrk / wk	36.5 (28–40)	37 (30–40)	36 (27–40)	36 (28–40)	38 (32–40)
- onbetaald	0.9	0.9	0.6	0.9	0.0
zonder baan					
- huishouden	7.8	5.6	7.0	6.8	6.8
- zoekend / disabled	9.7	11.3	17.2	11.2	11.2
- pensioen	14.4	5.0	0.0	8.8	8.8

P<0.001

P<0.001

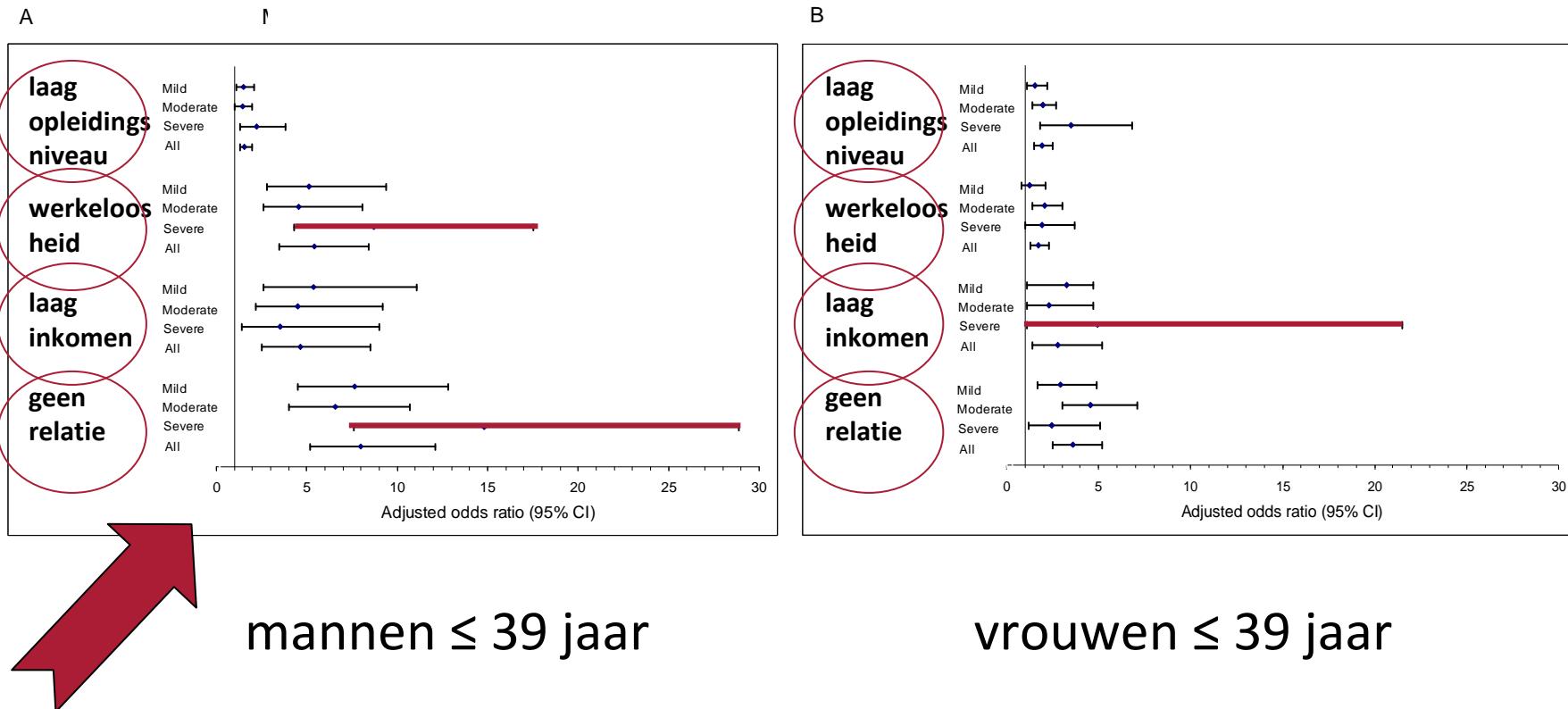
resultaten inkomen

Alleen de
éénpersoons-
huishoudens

	mild N = 682 (45.6%)	moderate N = 656 (43.9%)	ernstig N = 157 (10.5%)	totaal N = 1.496	bevolking
leeftijd (mediaan)	44 (31–56)	38 (28–48)	30 (25–37)	39 (29–51)	35 (30–45)
vrouwen	49.1%	48.9%	43.9%	48.5%	55.2%
jaarinkomen	%	%	%	%	
< € 20.000	37.6	36.5	54.5	38.9	28.9
€ 20 – 30.000	24.4	22.8	24.5	23.7	16.9
€ 30 – 40.000	17.8	20.7	14.5	18.8	25.8
> 40.000	20.2	19.9	6.4	18.7	28.4

P<0.001

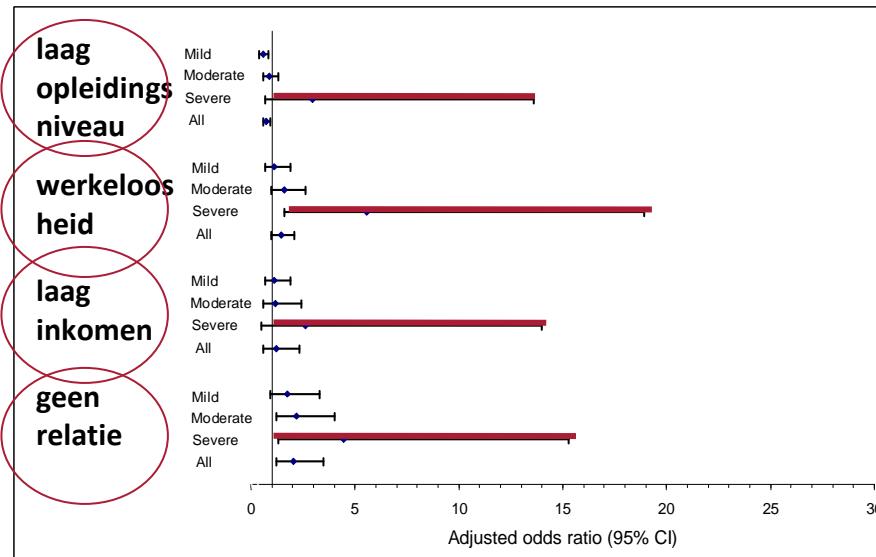
opleiding, werk, inkomen, relatie gestratificeerd naar leeftijd en gender

opleiding, werk, inkomen, relatie

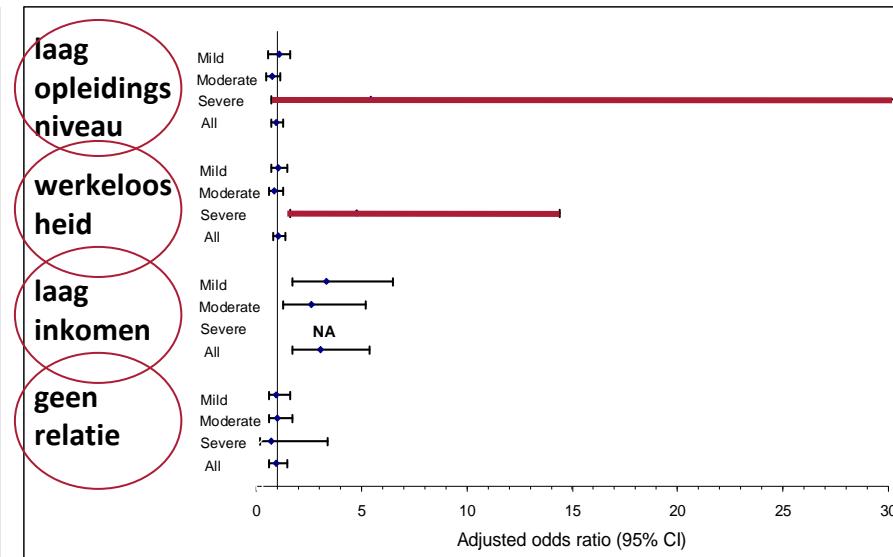
gestratificeerd naar leeftijd en gender

C

mannen ≤ 39 jaar

D

vrouwen ≤ 39 jaar

multivariaat bekeken

- ✓ CHD verhoogt de kans significant:
  - ✓ op lager onderwijs (voor mannen en vrouwen < 39 jr en met name bij ernstig CHD)
  - ✓ op werkeloosheid, met name voor (jonge) mannen
- ✓ mensen die werken:
  - ✓ evenveel uren (= ander/aangepast werk?)
  - ✓ minder salaris (wellicht zelfs overschatting?)

resultaten relatie & kinderen

	mild N = 682 (45.6%)	moderate N = 656 (43.9%)	ernstig N = 157 (10.5%)	totaal N = 1.496	bevolking
leeftijd (mediaan)	44 (31–56)	38 (28–48)	30 (25–37)	39 (29–51)	35 (30–45)
relatie	%	%	%	%	%
- ja	72.1	68.6	57.4	69.0	89.0
- gescheiden	3.1	3.1	0.0	2.8	1.9
- weduwe	3.4	1.2	0.6	2.2	1.0
- single	13.1	17.4	21.3	15.9	6.2
- anders	8.1	9.7	20.6	10.1	1.9
kinderen					
- 1	19.3	25.2	57.5	23.9	39.7
- 2	53.5	50.8	27.5	50.9	43.9
- ≥ 3	27.3	24.0	15.0	25.2	16.4

P<0.001

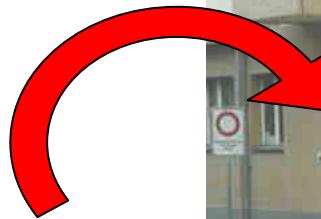
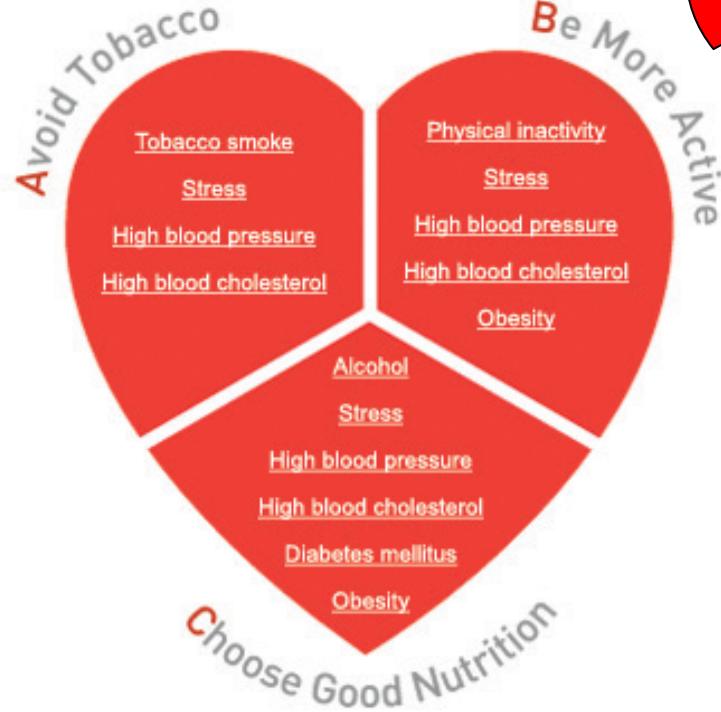
P<0.001

Conclusie CONCOR data 1

- ✓ jonge mensen met CHD (met name ernstig CHD): vaker **lager onderwijsniveau**
- ✓ hebben van CHD verhoogt de kans op **werkeloosheid**, met name bij jonge mannen en ernstig CHD
- ✓ hebben van CHD geeft meer kans op **laag inkomen**, neemt toe met ernst defect (door opleiding en uren)
- ✓ mensen met CHD die werken, vrijwel allemaal full time?

Conclusie CONCOR data 2

- ✓ hebben van CHD verlaagt de kans op **vaste relatie**, neemt toe met ernst, met name (jonge) mannen
  - ✓ wonen vaker bij **ouders** (met name mannen en ernstig CHD)
  - ✓ opvallend vaak en veel **kinderen**
  - ✓ rol van **leefstijl**?
    - ✓ minder drugs en nicotine
    - ✓ geen verschil in sport
    - ✓ minder overgewicht
-
- gezondere leefstijl

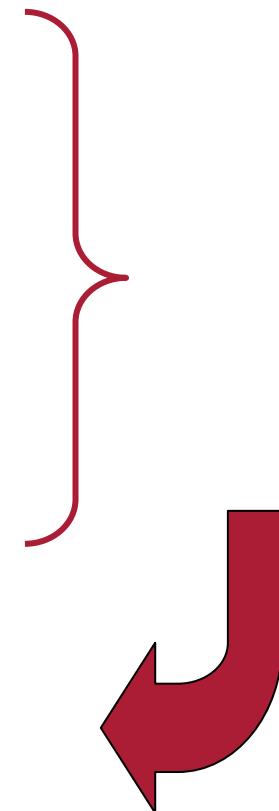

discussie

- ✓ slechtere uitkomsten bij jongere mensen: natuurlijke selectie?
- ✓ oorzaak verschil in opleidingsniveau
cognitief functioneren? IQ? ziekteverzuim? leerproblemen?
- ✓ werkeloosheid: rol van discriminatie, motivatie / ambitie
- ✓ hogere afhankelijkheid van familie
- ✓ maken mensen met CHD andere keuzes?
- ✓ 0% ernstig CHD pensioen: premie??

toekomstig onderzoek

- ✓ eigen data verder uitwerken:
  - ✓ welke beperkingen worden ervaren
  - ✓ reeds aanpassingen gedaan in werk?
  - ✓ man / vrouw verschillen
  - ✓ rol met kinderen / gezin
- ✓ onderzoeken van (rol van) cognitieve factoren
- ✓ interventiestudie

meer inzicht

sociale positie GUCH verbeteren

conclusie

- ✓ zelfs mild CHD al belangrijk negatief effect op sociaal perspectief
- ✓ dus: aandacht voor sociaal functioneren erg belangrijk, zo vroeg mogelijk, zeker adolescentie
- ✓ ook hier gender-specifieke aspecten
- ✓ zorg voor GUCH enorm verbeterd: ook hier nog winst te behalen!

